

Міністерство освіти і науки України
Чорноморський національний університет імені Петра Могили
Факультет політичних наук
Кафедра соціології та політології

СІРЕНКО ГАННА СЕРГІЇВНА

УДК 331.5-027.22:378.09-057.875(377)

**РОБОТА НЕ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ ПІД ЧАС НАВЧАННЯ ЯК
РОЗПОВСЮДЖЕНА СОЦІАЛЬНА ПРАКТИКА СТУДЕНТІВ-
СТАРШОКУРСНИКІВ УКРАЇНСЬКИХ ЗВО**

Спеціальність 054 – Соціологія

Автореферат

кваліфікаційної роботи на здобуття другого (магістерського)
рівня вищої освіти за освітньо-професійною програмою
спеціальності 054 «Соціологія»

Миколаїв – 2022

Кваліфікаційною роботою є рукопис.

Робота виконана в Чорноморському національному університеті імені Петра Могили Міністерства освіти і науки України.

Науковий керівник : кандидат історичних наук, доцент

Фесенко Артур Михайлович,

Чорноморський національний університет

імені Петра Могили,

доцент кафедри соціології та політології

Рецензент :

начальник управління

Рябенко Олександр Вікторович

Управління молодіжної політики

Миколаївської міської ради

Захист відбудеться «24» лютого 2021 року о 10:00 в на засіданні екзаменаційної комісії Чорноморського національного університету імені Петра Могили за адресою: м. Миколаїв, вул. 68 Десантників, 10, аудит. 10-106.

З роботою можна ознайомитися в бібліотеці Чорноморського національного університету імені Петра Могили за адресою: м. Миколаїв, вул. 68 Десантників, 10.

Науковий керівник

А. М. Фесенко

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми зумовлена зростанням потреб все більшої кількості українських студентів до поєднання навчальної та трудової діяльності задля одержання додаткових джерел доходу. Це зумовлюється низкою факторів економічного, соціального та психологічного характеру.

З огляду на те, що й саме навчання, й супутні його складові (харчування, проїзд у транспорті, оренда житла, користування інформаційними технологіями) стають все більш коштовним, особливо в умовах погіршення загальної економічної ситуації в Україні, середньостатистичний студент все більша вимушений замислюватися над необхідністю самостійно заробляти.

В той же час на період навчання у закладах вищої / спеціальної освіти припадає й та фаза соціалізації молодого людини, що характеризується усталеними прагненнями фінансової незалежності від батьківської родини.

З іншого боку, реалії сучасного молодіжного та, зокрема, студентського ринку праці в Україні, є такими, що далеко не сприяють працевлаштуванню майбутніх молодих спеціалістів за одержуваням у закладі освіти фахом, за профілем обраної спеціальності. Тому й суміщення навчання та праці навіть студентами-старшокурсниками, які вже оволоділи достатньою частиною фахових знань, також йде по лінії роботи не за спеціальністю.

Нарешті, у сучасних умовах, слід констатувати, що диплом фахової освіти й навіть рівень освіченості самі по собі вже не є передумовою ані для успішного працевлаштування, ані для

самореалізації молодих людей. В умовах підвищеної конкуренції на ринку праці більше шансів на успішне працевлаштування має той випускник, який вже має досвід трудової діяльності, й далеко не обов'язково професійної.

Відтак, значна частина українських студентів денної форми навчання активно досліджує ринок праці, працює не тільки на тимчасових роботах у поза навчальний час, а подекуди влаштовуються на постійну роботу у будь-якій доступній для них сфері, яку доводиться виконувати у навчальний час (це кваліфікується як вторинна зайнятість). У зв'язку з цим працюючі студенти змінюють модель досягнень життєвих перспектив шляхом скорочення зусиль, що витрачаються на навчання і отримання диплому, який перестає гарантувати досвід до соціально привілейованих позицій, на користь отримання трудового досвіду як стартової площадки для подальшої ділової кар'єри.

Вивченням студентства як особливої соціальної групи займалася значна кількість науковців радянської та пострадянської доби, до яких відносяться А. І. Запісоцький, С. Н. Іконникова, В. Т. Лисовський, А. О. Козлов, Ю. С. Колесников, Л. Я. Рубіна, та Т.Є. Петрова та ін.

В Україні дослідженням різноманітних аспектів та проблем зайнятості молоді, в тому числі студентської молоді (крізь призму вторинної зайнятості) та молодих спеціалістів, значний внесок зробили такі вітчизняні соціологи та економісти, як Е. М. Лібанова, О. А. Грішнова, Д. П. Богиня, Л. С. Лісогор, О. М. Балакірева, Н. Анішина, П. Мазурок, М. Корчун, В. Покришук, Л. Башук.

В той же час **аналіз наукових досліджень** свідчить про те, що тематиці працевлаштуванню випускників закладів вищої освіти (ЗВО) як молодих спеціалістів приділяється значно більше увага, ніж вторинної зайнятості студентів (як правило, старшокурсників), які під час навчання намагається шукати підробіток або ж працювати у режимі повної зайнятості. І зовсім недостатньо розробленою є проблематика зв'язку такої зайнятості працюючих студентів з профілем їхнього навчання у ЗВО. В цьому й полягає наукова актуальність запропонованої магістерської роботи.

Мета дослідження – встановити поширеність практики роботи не за спеціальністю студентів-старшокурсників українських ЗВО під час навчання та ставлення до неї самих студентів.

Об'єктом дослідження є вторинна зайнятість студентів-старшокурсників.

Предметом дослідження є робота не за спеціальністю в контексті вторинної зайнятості студентів-старшокурсників українських ЗВО.

Відповідно до поставленої мети основними **завданнями** є:

1. Сформулювати соціологічне уявлення про трудову діяльність як соціально-економічне явище;
2. Охарактеризувати студентську молодь як особливу соціальну групу та проаналізувати феномен її трудової зайнятості;
3. Простежити особливості ринку праці студентської молоді в сучасних українських умовах та проаналізувати працевлаштування не за спеціальністю як стратегію трудової зайнятості українських

студентів-старшокурсників та випускників ЗВО у розрізі причин, масштабів, проблем;

4. Встановити уявлення студентів-старшокурсників як майбутніх випускників про перспективи працевлаштування після закінчення навчання у ЗВО (за результатами вітчизняних соціологічних досліджень);

5. З'ясувати погляди студентів на практику роботи не за спеціальністю під час навчання у ЗВО (за результатами анкетного опитування студентів-старшокурсників миколаївських ЗВО);

6. Проінтерв'ювати працюючих студентів-носіїв практики роботи не за спеціальністю задля з'ясування особливостей такої практики.

Методи дослідження. Під час роботи було використано комплекс теоретичних та емпіричних методів дослідження.

Теоретичні методи – аналіз, синтез, класифікація, узагальнення, які використовувалися для операціоналізації базових понять, розкриття особливостей зайнятості студентської молоді. Використовувався аналіз законодавчих актів України у сфері трудової зайнятості населення та вторинний аналіз даних вітчизняних емпіричних соціологічних досліджень.

Емпіричні методи :

- анкетне опитування в рамках міського омнібусу, в якому брали участь студенти миколаївських ЗВО;

- інтерв'ювання тих студентів, які працюють під час навчання у ЗВО.

Під час обробки отриманої в результаті анкетування соціологічної інформації для встановлення її якісних та кількісних

показників використовувалися статистичні методи. Обробка здійснювалася за допомогою комп'ютерної програми SPSS.

Наукова новизна роботи полягає у:

- фокусуванні дослідницької уваги на типізації соціальних практик вторинної зайнятості студентів поза зв'язком з профілем їхнього навчання у ЗВО;
- систематизації складових та обставин, що описують такі соціальні практики;
- розробці моделі емпіричного дослідження таких практик із комплексним використанням кількісних та якісних методів соціологічного дослідження.

Теоретичне значення роботи полягає у формуванні цілісного соціологічного уявлення про вторинну зайнятість студентів, не пов'язану з профілем їхнього фахового навчання у ЗВО.

Практичне значення отриманих результатів для роботи.

Досліджене питання в дипломній є внеском до теорії та емпіричного вивчення зайнятості молоді під час навчання у ЗВО. Матеріали, дані емпіричних досліджень та результати можуть бути використані для подальшого вивчення та дослідження зайнятості студентів – старшокурсників українських ЗВО, які починають працювати під час навчання, а також – як матеріали, що можуть використовуватися під час викладання навчальних курсів з дисциплін «Соціологія молоді», «Соціологія освіти», «Соціологія праці та зайнятості населення».

Апробація результатів дослідження. Низка теоретичних положень курсової роботи доповідався на науково-практичних конференції:

Сіренко Г. С. Масова перевкаліфікація як наслідок роботи під час навчання студентів українських ЗВО. Перспективні шляхи розвитку наукових знань : тези доп. IV міжнар. наук. –практ. конф, МЦНіД (м. Київ, 19 – 20 квітня 2021 року.). Київ, 2021. С. 41 – 42.

Сіренко Г. Причини та негативні наслідки виходу молоді на ринок праці під час навчання у ЗВО. Львівський науковий форум. Концептуальні шляхи розвитку науки та освіти : тези доп. IV міжнар. наук. – практи. конф, МЦНіД (м. Львів 13 – 14 грудня 2021 року.). Львів, 2021. С. 28 – 29.

Апробацію матеріалів роботи засвідчують опубліковані тези.

Наукові публікації :

Сіренко Г. С. Вплив пандемії Covid-19 на молодіжний сегмент ринку праці України : динаміка 2019 – червня 2021 року. *Альманах науки*. № 2 (53). 2022. С. 31 – 34.

Структура магістерської роботи. Кваліфікаційна робота складається зі вступу, трьох розділів, поділених на підрозділи, висновків, списку використаних джерел, додатків. Робота містить 10 рисунків, 47 таблиць, 4 додатки. Загальний обсяг роботи 132 сторінок, з них основного тексту 99 сторінок. Список використаних джерел містить 70 найменувань, з них 19 електронних публікацій.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ

У **Вступі** обґрунтовано актуальність обраної теми, визначено об'єкт, предмет, мету, основні завдання дослідження, розкрито наукову новизну та практичне значення дослідження, надано дані про апробацію одержаних результатів.

У першому розділі «Теоретико-методологічні засади вивчення трудової зайнятості студентів» проаналізовано зміст основних понять, які використовувалися в роботі, сформовано наукове уявлення про трудову діяльність, визначено студентську молодь як соціально-демографічну групу та на базі цього розкрито особливості трудової зайнятості студентів.

У підрозділі 1.1. «Трудова зайнятість як соціально-економічне явище» було розглянуто різні варіації визначення поняття зайнятості, його функції, види та форми. Найбільш загальним визначення зайнятості є наступне: це участь населення у трудовій діяльності, що включає у себе навчання, службу в армії, ведення домашнього господарства, догляд за дітьми та людьми похилого віку. Впливаючи з того що трудова зайнятість є похідною від функціонування ринку праці, було надано визначення поняття ринку праці, встановлено його основні складові.

У підрозділі 1.2. «Студентська молодь як особлива соціальна група та феномен її трудової зайнятості» розглянуто визначення поняття молоді, студентської молоді та місце в суспільстві даної категорії населення. Показано тлумачення українським законодавством про зайнятість учнів та студентів. Досліджено типові сфери працевлаштування студентів під час навчання, позитивні й негативні наслідки суміщення роботи з навчанням, плюси й мінуси працевлаштування не за фахом. Встановлено зв'язок цієї проблеми з проблемою працевлаштування вже випускників не за одержаним фахом.

Другий розділ «Зайнятість студентів-старшокурсників в умовах сучасного українського ринку праці» присвячений аналізу

молодіжного ринку праці, сегментом якого є ринок праці працюючих студентів: на прикладі України охарактеризовано сегмент молодіжного ринку праці. За допомогою вторинного аналізу даних вітчизняних досліджень встановлено уявлення українських студентів-старшокурсників, про перспективи бачення ними працевлаштування за фахом після закінчення ЗВО.

У підрозділі 2.1. «Особливості ринку праці студентської молоді в сучасних українських умовах та проблема працевлаштування не за спеціальністю» спеціальністю» було розглянуто молодіжний ринок праці, його особливості. Встановлено, що сегментом молодіжного ринку праці є ринок працюючих студентів. Охарактеризовано сегмент молодіжного ринку праці України.

У підрозділі 2.2. «Уявлення студентів-старшокурсників як майбутніх випускників про перспективи працевлаштування після закінчення навчання у ЗВО за результатами вітчизняних соціологічних досліджень» було досліджено за допомогою вітчизняних соціологічних досліджень думки та уявлення випускників про бажання та можливі перспективи працевлаштування за спеціальністю, отриманою у ЗВО. Впливаючи з цього, було досліджено, що більшість студентів не бажають працювати за отриманим фахом за різні причин.

Третій розділ «Дослідження роботи студентів не за спеціальністю під час навчання у ЗВО (на прикладі миколаївського студентства)» присвячений поглядам миколаївських студентів на практику роботи не за спеціальністю під час навчання у ЗВО та представлено автором особисто проведене емпіричне

дослідження щодо з'ясування особливості практики роботи не за спеціальністю працюючих студентів, які вже є носіями цієї практики.

У підрозділі 3.1. «Робота не за спеціальністю під час навчання як поширена соціальна практика (за результатами анкетного опитування студентів ЗВО)» було досліджено, що робота для сучасних студентів є можливістю заробляти на життя, головною мовою праці є заробітна плата, грошові премії та бонуси, при працевлаштуванні студенти керуються найбільше матеріальною забезпеченістю, респонденти погодилися б працювати не за спеціальністю за умов високої оплати та належних умов праці. Якщо студенти працюють то обирають роботу, де відкриваються кращі перспективи, респонденти вважають свою спеціальність скоріше затребуваною, ніж ні, та в подальшому, хоч і не велика частина, але планують працювати за отриманим фахом.

У підрозділі 3.2. «Особливості роботи студентів не за спеціальністю під час навчання (за результатами інтерв'ювання студентів, які суміщають навчання з роботою)» було виявлено, що серед опитаних працюючих студентів 3 -6 курсів головною метою цього досвіду є отримання доходу, щоб бути незалежним від батьків, більшість студентів визначила, що не намагалися влаштуватися за фахом через низький рівень знань в даній сфері. Більша частина студентів визначила, що в подальшому не планує працювати за спеціальністю, але виявила критерії, за якими погодилася б працювати за отриманим фахом. Пріоритетами при пошуку роботи є висока заробітна плата, впливаючи з цього майже всі студенти обрали роботу не за спеціальністю, але з більшим заробітком, ніж роботу за спеціальністю з меншою заробітною платою.

ВИСНОВКИ

1. Трудова зайнятість більшістю дослідників розглядається як залучення населення до процесу трудової діяльності задля задоволення особистих потреб. Серед ключових функцій зайнятості слід відмітити економічну і дохідну а також соціальну. Також соціологи розрізняють декілька видів зайнятості як явища, а саме: повна та неповна, продуктивна та вільнообрана, неформальна та незареєстрована (нелегальна).

2. Студентська молодь є складовою та невід'ємною частиною значно більшої соціально-демографічної групи. Молодь відіграє значну роль у формуванні та функціонуванні суспільства в цілому. Студентська молодь є носієм духовного та інтелектуального потенціалу суспільства. Вона виступає своєрідним ресурсним резервом для всього суспільства, особливо у питанні репродукування інтелігенції, як важливої соціальної групи, яка впливає, в першу чергу, на стан соціально-економічних відносин в країні, їх зародження, становлення, розвиток, видозміну тощо.

Згідно з Законодавством України, студентська молодь має пільги та можливості при поєднанні трудової діяльності з процесом навчання. Також відсутні будь-які обмеження щодо можливості трудової зайнятості в межах фаху, який здобувається в закладі вищої освіти. Відповідно, для студентської молоді трудова зайнятість паралельно з навчанням є можливістю, по-перше, стати фінансово незалежними, пройти один з етапів соціалізації, дорослішання тощо, по-друге, отримати досвід, і, в разі роботи не за спеціальністю, мати і теоретичні знання (із ЗВО) в одній сфері, і практичні знання (з роботи)

в іншій, що розширює коло потенційних вакансій при пошуку роботи в майбутньому.

3. Було досліджено, що основною особливістю та соціально-економічною проблемою в сучасних реаліях українського ринку праці є дисбаланс між попитом та пропозицією праці з значним перекосом в одну або іншу сторону в різних галузях. Крім того, простежується низький рівень економічної активності і, відповідно, зайнятості наймолодшої групи молоді (вікова категорія 15-24 років). Одночасно з цим, студентська молодь характеризується наявністю високого рівня безробіття та неформальної зайнятості.

Водночас, за наявними даними досліджень, рівень зайнятості молоді та групи студентської молоді (які працюють під час навчання) поступово зростає, тим самим знижуючи рівень безробіття в рамках цієї групи. Крім того, приблизно половина студентської молоді починає працювати під час навчання, а найбільш розповсюдженим мотивом цьому є бажання бути фінансово незалежним, заробляти з метою забезпечення власних потреб, а також задля допомоги родині. Робота не за спеціальністю дає можливість мати як теоретичні знання (отримані в межах ЗВО) в одній сфері, і практичні знання (з вже наявної роботи) в іншій, що розширює коло потенційних вакансій при пошуку роботи в майбутньому та допомагає бути більш гнучким на ринку праці.

Однак варто зауважити недостатність та майже відсутність досліджень у відкритому доступі за період 2020 та 2021 років, як періоду пандемії та загострення соціально-економічної ситуації в Україні, що дає підстави вважати дослідження до 2019 року включно

не релевантними та такими, які втратили свою актуальність з огляду на масштабні зміни в усіх сферах життя.

4. Відповідно до опрацьованих досліджень було встановлено, що близько половини майбутніх випускників планують після закінчення навчання працювати за фахом, який вони отримували в межах закладів вищої освіти, і більше половини опитуваних студентів впевнені, що зможуть отримати робочі місця з високою заробітною платнею та можливістю кар'єрного росту. Таким чином, ця категорія респондентів впевнена в тому, що отримані теоретичні знання будуть затребуваними на ринку праці та при роботі за фахом будуть заохочуватись. Водночас серед опитуваних найбільшими проблемами при пошуку роботи за спеціальністю було виділено проблема низької заробітної плати та відсутність перспектив у кар'єрному зростанні. Відповідно, у неспівставності реальному стану справ очікуванням студентів та, як похідної, невідповідності системи вищої освіти сучасним вимогам ринку праці, вбачаємо основну причину феномену роботи студентської молоді не за спеціальністю.

5. Отримані в результаті дослідження дані дають змогу визначити погляди студентів-старшокурсників щодо практики роботи не за спеціальністю, а саме: третина студентів основною мотивацією початку роботи не за спеціальністю відзначили необхідність у матеріальному забезпеченні свого існування, також третина респондентів визначила, що заробітна платня, грошові премії та бонуси є значущими складовими умов праці; до того ж лівова частка респондентів вважає, що студенти при працевлаштуванні в першу чергу керуються необхідністю мати матеріальне забезпечення (фінансову незалежність), проте тільки половина опитаних відзначила,

що вони самі керуються цим параметром при працевлаштуванні. Третина опитаних студентів відмітила, що належні умови праці та висока оплата праці можуть бути умовами, за яких вони погодились б працювати не за спеціальністю. Також серед опитаних меншість відзначила, що в них є можливість поєднувати роботу з навчанням, але на шкоду навчанню, а менше третини відмітили, що поточна робота не пов'язана з фахом. Меншість опитаних студентів вбачають кращі перспективи в роботі не за спеціальністю, на якій вони зараз працевлаштовані. Більше третини респондентів вважають, що отримана спеціальність під час навчання скоріше є затребуваною на ринку праці, ніж ні, а також менше третини студентів планують працювати за фахом в майбутньому.

Роботу поєднують з навчанням, але на шкоду навчанню більше третини хлопців, студенти НУК ім. Адм. Макарова, 3-го курсу навчання та більше половини студентів інших профілів навчання. Робота, на якій працюють студенти під час навчання не є пов'язаною з отримуваним фахом у майже половина у дівчат, третини студентів ЧНУ ім. Петра Могили, майже половини четвертого курсу навчання та соціально-гуманітарного профілю. Отримувана спеціальність є скоріше затребуваною, ніж ні найбільше серед майже половини хлопців, більше третини студентів ЧНУ ім. Петра Могили, 3-го курсу навчання та лівова частка інших профілів навчання.

6. Отримані дані, за результатами інтерв'ювання працюючих студентів-носіїв практики роботи не за спеціальністю, дали змогу з'ясувати особливості існування такого феномену як робота не за спеціальністю студентів старшокурсників, серед яких можна зазначити причини початку роботи, що відмічається можливістю мати власний

дохід та, відповідно, бути фінансово незалежним від батьків. Крім того, досліджено, що під час працевлаштування студенти не розглядають працевлаштування за спеціальністю, за якою навчаються, оскільки вагаються у достатньому рівні теоретичних знань, які є необхідними у цій сфері. Першочерговими критеріями при пошуку роботи для студентів є рівень доходу, можливість кар'єрного зростання, зручний графік роботи та гарний колектив, а питання роботи за отриманою спеціальністю значно програє вищезазначеним. Таким чином, сучасні студенти під час пошуку роботи в більшості керуються принципом «робота не за спеціальністю, але з більшим доходом», аніж «робота за спеціальністю, але з меншим доходом», що частково розкриває причини існування феномену роботи не за спеціальності серед студентів-старшокурсників.

СПИСОК НАУКОВИХ ПРАЦЬ ЗА ТЕМОЮ МАГІСТЕРСЬКОЇ РОБОТИ

1. Сіренко Г. С. Масова перевкваліфікація як наслідок роботи під час навчання студентів українських ЗВО. *Перспективні шляхи розвитку наукових знань* : тези доп. IV міжнар. наук. –практ. конф, МЦНІД (м. Київ, 19 – 20 квітня 2021 року.). Київ, 2021. С. 41 – 42.

2. Сіренко Г. Причини та негативні наслідки виходу молоді на ринок праці під час навчання у ЗВО. *Львівський науковий форум. Концептуальні шляхи розвитку науки та освіти* : тези доп. IV міжнар. наук. – практич. конф, МЦНІД (м. Львів 13 – 14 грудня 2021 року.). Львів, 2021. С. 28 – 29.

3. Сіренко Г. С. Вплив пандемії Covid-19 на молодіжний сегмент ринку праці України : динаміка 2019 – червня 2021 року. *Альманах науки*. № 2 (53). 2022. С. 31 – 34.

АНОТАЦІЯ

Сіренко Г. С. Робота не за спеціальністю під час навчання як розповсюджена соціальна практика студентів-старшокурсників українських ЗВО. – *На правах рукопису.*

Кваліфікаційна робота за спеціальністю 054 «Соціологія». – Чорноморський національний університет імені Петра Могили. – Миколаїв, 2022. - 132 с., 10 іл., 47 табл., список джерел з 70 найменувань, 4 додатки.

Кваліфікаційна робота присвячена дослідженню та аналізу сучасної розповсюдженої соціальної практики роботи не за спеціальністю під час навчання студентів-старшокурсників українських ЗВО.

В роботі було визначено зміст поняття зайнятості (трудової зайнятості), її функції, види та форми, сформовано наукове уявлення про студентську молодь як особливу соціально-демографічну групу, охарактеризовано молодіжний сегмент ринку праці та проаналізовано його стан в Україні.

В практичному розрізі емпірично досліджено погляди миколаївського студентства на перспективи працевлаштування за спеціальністю, яка отримується у ЗВО, а також визначено погляди працюючих студентів на практику роботи не за спеціальністю під час навчання у ЗВО.

Ключові слова: ТРУДОВА ЗАЙНЯТІСТЬ, ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ, СТУДЕНТСЬКА МОЛОДЬ, МОЛОДІЖНИЙ СЕГМЕНТ РИНКУ ПРАЦІ, СОЦІАЛЬНА ПРАКТИКА, РОБОТА НЕ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ.

SUMMARY

Sirenko H.S. Work not in the specialty while studying as a common social practice of senior students of Ukrainian universities. – As a manuscript.

Qualification work in the specialty 054 “Sociology”. – Petro Mohyla Black Sea National University. – Mykolaiv, 2022. 132 p., 10 fig., 47 tabl., 70 sources, 4 appendix .

Qualification work is devoted to the study and analysis of the modern popular social practice of working outside the specialty in during the study of senior students of the Ukrainian universities.

There was defined the meaning of the concept of employment (labor employment), its functions, types and forms, formed a scientific understanding of student youth as a special socio-demographic group, characterized the youth segment of the labor market and analyzed its condition in Ukraine at this work. The views of students on the prospects for employment in the specialty obtained in universities are studied, using the examples of modern domestic researches.

In a practical context, the views of the Mykolaiv students on the prospects for employment in the specialty obtained at universities are empirically investigated, and the views of working students on the practice of working outside their specialty while studying at universities are determined.

Keywords: EMPLOYMENT, LABOR EMPLOYMENT, YOUTH STUDENTS, YOUTH SEGMENT OF THE LABOR MARKET, SOCIAL PRACTICE, WORK NOT IN THE SPECIALTY.